

מלב אל לב

נתינה והשפעה

הפנייה של אב לבנו היא פניה של אוהב, משפיע ונותן, ותוך כדי כך - מנחה ומכוון להצלחת הילד ולטובתו. אך אם המפגש של ההורים והילדים יהיה יותר בבחינת דורש, ותובע, מטריד ומעניש, הרי תיווצר מערכת יחס הפוכה. הילד יראה את עצמו כמי שאין לו דואג, ויפנה לבניית חייו בכוחות עצמו ובעזרת חבריו, והמפגש עם הוריו יהיה בעיניו למטרד.

הבן צריך להרגיש כי הוא מוקף באהבה ובנתינה, זה הרקע שעליו צומחת אישיותו. כשהילד משליך את יהבו על הוריו, צרכיו הגופניים והנפשיים מתקבלים מידם, והוא חי חיים מלאים מנוחם ועל ידם. הפועל היוצא הוא, שהילד מקבל מהוריו את דרך חייהם, ונותן אמון שדבריהם מיטיבים לנפשו.

(הרב מנחם שלנור / אוהל יעקב ולאח, עמ' 33)

הגאון הקדוש רבי אלחנן זצ"ל היה קנאי גדול בכל אורחותיו, והנהגתו כשל מלאך. אבל כשאמרו לו שמנהג הילדים בברנוביץ לשחק בקופסאות גפרורים, ידע גם להתייחס לעניין זה והיה מרוקן במיוחד את הקופסאות ונותן לילדים כדי שמשחקיהם יתנהלו בדרכים כשרות, שרוח חכמים נוחה מהם ולא ירעו בשדות זרים.

העידו עליו שרידי התלמידים של ברנוביץ, כי היה זה מאלף במיוחד לראות את ראש הישיבה והגאון הנערץ 'מתעסק' באיסוף קופסאות הגפרורים. וכל כך למה? כדי ליצור קשר עם הילדים, ולהוכיח להם שאנחנו איתם, שהלבבות שלהם מונחים בליבנו, וכל רצוננו הוא לראותם גדלים על ברכיהם של תלמידי חכמים ומתעשרים בתורה וביראה.

מעניין שגם מרן הגרא"מ שך זצ"ל היה אוסף את הבולים מהמכתבים הרבים שהגיעו אליו, ובהם בולים יקרים מחו"ל, ומחלקם בין שכניו, הילדים...

(דברי הרב זילברשטיין שליט"א / קול ברמה 297 אלול תשע"ד, עמ' 12 - 13)

מספרים על האדמו"ר מסקווירא זצ"ל, שבהיותו מתגורר בבוקרסט שברומניה, נשבו ברחובות רוחות מסוכנות מאוד לבנות ישראל.

כדי לשומרו, ישב האדמו"ר בעצמו ושיחק עם בנותיו, ארג איתן בגדים והשתתף בכל חוויותיהן. העיקר שלא תרדנה למטה, אל הרחוב.

מי לנו גדול מאותו אדמו"ר שהעמיד עדה גדולה מאוד של חסידים בדור שלפני השואה, ונודע כצדיק ומתמיד עצום, ובכל זאת מצא את הזמן הפנוי להקדיש לבנותיו. זו האחריות הנדרשת מאיתנו לחינוך הילדים.

(הרב מ"מ צורן / קול ברמה 298, חשוון תשע"ה, עמ' 15 - 16)

פיקוח והשגחה

"כשם שמצווה על כל אדם לקבוע עיתים לתורה, לשמור זמן קריאת שמע ותפילה בציבור ולעסוק ולקיים כל המצוות הנעשות בציבור וביחיד, כן מצווה וחובה עוד יותר על כל אחד להקדיש עת מעיתותיו לפקח ולהשגיח בחינוך בניו שיתחנכו בדרך שהלכו בהם אבותינו ורבותינו מעולם, והיא שעמדה לנו ולתורתנו שלא נשתכחה מ ישראל..."

(החפץ חיים / קונטרס תלמוד תורה / מובא בתוך לחנך בשמחה, עמ' תרסג)

ילד צריך מטבעו לשחק ולשמוח, כמו שצריך מטבעו לאכול ולשתות. וכמו שהאוכל צריך תנאים מסוימים: כשרות, ברכת הנהנין, לאכול בדרך ארץ וכו', כן המשחק צריך השגחה ופיקוח: באלו משחקים הוא משחק, איפה ועם מי.

(אגרת להורים, עמ' 19)

עדיף שישחקו הילדים עם פיקוח, מאשר שילכו ללמוד בלי פיקוח.

(רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל / קונטרס "דבר זה רבנו הגדול אמרו", עמ' 36)

חינוך של זהב

בנינו ובנותינו הם הפיקדון שהקב"ה מסר בידינו לשומרו מכל משמר.

כך אמרה חנה, אם שמואל: "כי מד' שאלתיו". דהיינו: קיבלתי את בני בהשאלה מד' יתברך.

הורים בישראל הם שומרי פיקדון שנמסר להם מבעל הפיקדון, ועליהם לשמור עליו ולהיות אחראיים לו.

(הרב בנימין שצ'רנסקי / "שומרים על הפיקדון", עמ' 4)

כל כלי השרת במשכן כשרים היו גם אם נעשו מכסף או מנחושת, אלא שהידור היה לעשותם מהמין המעולה ביותר ששייך.

אולם בכרובים היה צורך דווקא בזהב. אמר על כך רבי מאיר שפירא זצ"ל, שהרמז בזה הוא לחינוך הבנים, שהרי על הכרובים הייתה דמות תינוק. לרמז בא, שבחינוך הבנים אי אפשר למעט פחות מדרגת זהב.

בחינוך חייבים להשקיע כמה שאפשר, ורק אז זוכים לסייעתא דשמיא וברכה עצומה.

וזכרנו מילדותי, שאימי ע"ה שכרה מלמד שילמד בכל לילה עם כל בניה ובנותיה - כדי שילמדו טוב יותר, ויהיה יותר בדרגת "זהב". ואף על פי שהייתה אלמנה, והיה קשה לה לפרנס את ילדיה, היא לא הסתכלה כלל על חסרון ממון כדי שחינוך הבנים יהיה יותר בדרגת "זהב".

וכך הייתה אומרת: "אמא איננה מחויבת ללמד את בניה, אבל היא מחויבת לדאוג שיקבלו את החינוך הטוב ביותר ששייך - בדרגת זהב טהור".

(שיחת הרב שטרנבוך שליט"א, ויקהל פקודי התשע"ה)